

Sosyal İçerme Bağlamında Engelli ve Eski Hükümlülerin İstihdamı: Elazığ Belediyesi Örneği

Serkan Yılmaz | 0009-0000-9776-2287 | 231210113@firat.edu.tr

Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Elazığ, Türkiye

 <https://ror.org/05teb7b63>

Beyzade Nadir Çetin | 0000-0002-4560-1331 | bnadircetin@firat.edu.tr

Fırat Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Elazığ, Türkiye

 <https://ror.org/05teb7b63>

Öz

Engelli ve eski hükümlüler dezavantajlı gruplardır. Dezavantajlı grup içerisinde yer alan insanlar hem bulundukları engellilik durumu ile hem de ekonomik zorluklar ile mücadele etmek durumundadır. Ekonomik sorun dezavantajlılığın bir sonucu olmakla birlikte istihdam yetersizliğinden dolayı engelli ve eski hükümlü bireylerin sosyal yaşama uyum süreçlerini zorlaştırmaktadır. Ekonomik sorunların başlıca nedenlerinden biri; işverenlerin dezavantajlılarından dolayı engelli ve eski hükümlülerini çalıştırmak istememesidir. İşverenler çalıştırdıkları personelden yüksek fayda sağlamak istedikleri için dezavantajlı grupları yük olarak görebilmektedirler. Engelli ve eski hükümlü bireylerin sahip oldukları dezavantajlılık durumundan çok sosyal hayattaki ve iş yaşamındaki bireylerin tutum ve davranışları sosyal yaşama uyum süreçleri üzerinde önemli etki oluşturmaktadır. Engelli ve eski hükümlü bireyler özellikle iş yaşamında dezavantajlı bireylere karşı olan tutumdan kaynaklı ya da dezavantajlı olan bireylerin kendi durumları ile ilgili olarak birtakım zorluklarla karşılaşabilmektedirler, bu zorluklar; dışlanma, mobbing, alay edilme, yetersiz olduklarının hissettirilmesi, işlerden uzak tutulmaları, engel durumlarına uygun iş verilmemesi, fiziki şartların dezavantajlılık durumlarına uygun olmaması ve mesai esnekliği sağlanmaması şeklinde olabilmektedir. Yaşanan olumsuzlukları önlemek için politikalar geliştirilmesine rağmen dezavantajlıların istihdamı istenilen seviyelere ulaşmış değildir. Dezavantajlıların istihdam edilmesi zorunluluk çerçevesi içerisinde. İstihdam olanaklarına ulaşamayan dezavantajlı bireyler, çifte dezavantajlılık durumu ile karşılaşmakta ve zor olan hayatları daha da içinden çıkılmaz bir duruma gelebilmektedir. Çalışmamızda, kamu kurumlarında görev yapan engelli ve eski hükümlüler için uygulanan istihdam politikaları değerlendirilerek, engelli ve eski hükümlülerin iş yaşamına girebilmesi için, neler yapılabileceği konusu üzerinde durulmuş ve araştırmacılar ile yapılan görüşme sürecinde kendilerinden, deza-

vantajlıların istihdamının nasıl arttırılacağı ile ilgili görüşler alınmıştır. Araştırma verileri 03.01.2025 - 24.04.2025 tarihleri arasında oluşturulmuş olup yapılan görüşmeler ve literatür taraması neticesinde; Türkiye’de kamu kurumlarındaki engelli ve eski hükümlü istihdamının sadece yasal zorunluluk çerçevesinde kaldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler:

Engelli, Eski Hükümlü, Dezavantajlı Grup, Sosyal İçerme, Sosyal Politika

Atıf Bilgisi

Yılmaz, Serkan – Çetin, Beyzade Nadir. “Sosyal İçerme Bağlamında Engelli ve Eski Hükümlülerin İstihdamı: Elazığ Belediyesi Örneği”. *Sosyolojik Bağlam Dergisi* 6/2 (Ağustos 2025), 263-286.

<https://doi.org/10.52108/2757-5942.6.2.4>

Makale Bilgileri

Geliş Tarihi	13.05.2025	
Kabul Tarihi	24.07.2025	
Yayın Tarihi	15.08.2025	
Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme	
Etik Beyan	Bu çalışma Prof. Dr. Beyzade Nadir ÇETİN danışmanlığında tamamlanan “Kamu Kurumlarında Engelli ve Eski Hükümlü Olarak İstihdam Edilenlerin Çalışma Koşulları ve Rehabilitasyonları Üzerine Bir Çalışma: Elazığ Belediyesi Örneği” başlıklı yüksek lisans tezi esas alınarak hazırlanmıştır. Fırat Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu tarafından 11.09.2024 tarih ve 2024/18 sayısı kararı ile onay alınmıştır. Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.	
Benzerlik Taraması	Yapıldı – Turnitin	
Etik Bildirim	dergi@sosyolojikbaglam.org	
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.	
Finansman	Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.	
Yazar Katkıları	Araştırmacının Tasarımı	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)
	Veri Toplanması	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)
	Araştırma - Veri Analizi – Doğrulama	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)
	Makalenin Yazımı	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)
	Metnin Tashihi ve Geliştirilmesi	Yazar-1 (%50) - Yazar-2 (%50)
Telif Hakkı & Lisans	Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC-ND 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.	